

Abocats a una catàstrofe global?: es presenta l'informe anual de l'Observatori del Risc

Albert Punsola (/autor/albert-punsola-44)

28/10/2004

 "Existeix un risc global per a la humanitat en aquests moments, però no és un risc ecològic sinó de confrontació social". Així es va pronunciar Joan Majó en l'acte de presentació de l'**Informe 2004 de l'Observatori del Risc** de l'**Institut d'Estudis de la Seguretat** (<http://www.seguretat.org>), que va tenir lloc dimecres 27 d'octubre al **Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona** (<http://www.cetib.es>). Aquest any, l'informe porta per títol 'La tecnologia: llums i ombres'. Majó -que era present en la seva qualitat d'enginyer industrial i coautor de l'Informe- va matisar la seva afirmació tot dient "que el risc ecològic també existeix però queda en segon pla respecte al risc d'explosió social". Aquestes idees eren en realitat la culminació de tota una argumentació en la qual Majó va partir d'una visió positiva de la tecnologia: "No es poden discutir els avantatges del progrés tecnològic ni el grau de benestar que ens ha proporcionat". En la seva opinió, "la tecnologia és inherent a la condició humana, com ho és el coneixement". Però va acceptar que "cada vegada que hi ha progrés tecnològic es produeixen nous riscos". Des d'aquesta visió ambivalent de la tecnologia, Majó va dir que el model de progrés tecnològic havia funcionat bé per a uns 700 milions de persones -aproximadament la població del món occidental- "perquè no hem fet altra cosa que posar tots els recursos del planeta al nostre servei". Amb la mateixa seguretat va posar de relleu el revers fosc d'aquest plantejament: "Aquest model no funciona per a 2.000 milions de persones i menys encara pels 6.000 que som ara". I és aquí on va ressaltar que l'extensió del patró occidental de consum de recursos a tota la humanitat portarà confrontacions socials abans que catàstrofes ecològiques. **La tecnologia com a religió** Narcís Mir, director de l'Observatori del Risc, va coincidir amb Majó en assenyalar que hi ha unes dades objectives que relacionen l'increment en l'ús tecnologia amb avenços importants en el que entenem com a qualitat de vida. A tall d'exemple va parlar de la reducció dràstica de la mortalitat infantil per contrast amb l'elevada incidència que tenia aquesta mortalitat en les societats preindustrials. No obstant això, Mir va discrepar de la defensa del fenomen tecnològic feta per Majó i va apuntar que "existeix un excés d'expectatives respecte a la tecnologia". Aquesta sobredimensió en la consideració positiva de la tecnologia -o com va apuntar el moderador de l'acte Lluís Reales "de la tecnociència"- té els seus orígens en el segle XVIII, i concretament en el moviment de la Il·lustració. Mir creu que aquesta visió, que neix aleshores, "equival a una consideració religiosa de la tecnologia que ha produït un cert miratge com si ella sola tingués el poder d'alliberar-nos". **Alliberats o esclavitzats?** Aquesta va ser una de les qüestions més importants posades sobre la taula per Lluís Reales i que va suscitar diversos posicionaments entre els assistents. Majó va refusar el plantejament perquè -segons ell- el fet que l'ús de la tecnologia sigui inherent a la condició humana no permet fer aquest tipus d'inquisicions. Jaume Curbet, editor de la publicació Seguretat Sostenible i coautor de l'informe va recollir la pregunta del moderador i va donar-li una resposta. Curbet -més crític amb la tecnociència que els altres convidats- Va dir que en principi el progrés tecnològic ens alliberava dels condicionaments més immediats de la natura a través del seu domini. A partir d'aquí va dir que "l'home controla la natura però les catàstrofes mal anomenades naturals han causat mig milió de morts des de 1980". Això el va portar a concloure que "la tecnologia ens allibera d'alguns aspectes dolorosos de la condició humana però en fer-ho genera encara més problemes dels que en un principi volia solucionar". **Catàstrofe ecològica** Tot i que Curbet va coincidir en l'observació de Majó de que els efectes positius de la tecnologia no són per a tota la humanitat, va subratllar que "ens exposem a una catàstrofe ecològica abans que a un possible caos social". Va

fonamentar aquesta idea en l'existència d'un informe elaborat pel Pentàgon per al govern dels EUA -i secret fins que va ser divulgat fa poc pel diari The Observer- en el qual s'afirma que el primer problema al qual s'enfronta la humanitat, per damunt de l'amenaça terrorista, és el risc d'una catàstrofe ecològica d'abast planetari. Jaume Curbet creu que la tecnologia genera tantes o més disfuncions que les que intenta resoldre perquè hi ha un 'décalage' entre el nivell de progrés assolit i la consciència moral de la humanitat. Majó va parlar aquí d'un altre desequilibri. El que hi ha entre la llibertat econòmica i les decisions polítiques. "El poder polític és cada cop més petit i l'econòmic cada cop més gran". I va afegir: "Jo no crec que la suma dels interessos individuals puguin ser beneficiosos per l'interès col·lectiu. Amb aquesta intervenció es va donar a entendre que les decisions sobre els avenços tecnològics responen més als interessos corporatius que no pas a l'interès general representat pels governs. **Un informe de referència** L'alt nivell del debat desenvolupat al Col·legi d'enginyers el va possibilitar el fet que els assistents fossin els redactors de l'Informe 'La tecnologia Llums i Ombres'. De fet, la major part dels plantejaments i arguments es van basar contínuament en les dades aportades per l'Informe. Aquest Informe anual, que ha esdevingut un document de referència, presenta en aquesta edició un estudi molt aprofundit sobre els diversos aspectes del progrés tècnic. Per una banda la seva relació amb l'ús de recursos, el seu repartiment, la sostenibilitat. Per una altra, els seus efectes perversos que es podrien sintetitzar en la paradoxa que el major domini del món que exhibim no comporta necessàriament un increment en la nostra seguretat. Un dels elements més interessants de l'Informe és que combina una primera part de reflexió gairebé filosòfica sobre aquestes qüestions amb el repàs de problemes concrets que hi estan vinculats. Així, hi ha assajos dedicats al canvi de model energètic i als múltiples riscos als quals ens enfrontem: viari, laboral, ambiental, etc.

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/noticia/abocats-a-una-catastrofe-global-es-presenta-linforme-anual-de-lobservatori-del-risc-0>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/noticia/abocats-a-una-catastrofe-global-es-presenta-linforme-anual-de-lobservatori-del-risc-0>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (/arxiu)

Continguts per categoria (/tagclouds/chunk/3)

Continguts per etiqueta (/tagclouds/chunk/1)

Continguts per municipi (/tagclouds/chunk/2)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (/formulari/contacte)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))
